

Sygn. akt III RC 83/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 czerwca 2014 roku

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Izabela Żylińska - Małecka

Protokolant Agnieszka Morasz

po rozpoznaniu w dniu 2 czerwca 2014 roku w Dzierżoniowie sprawy

z powództwa **D. P.**

przeciwko **M. P. (1)**

o podwyższenie alimentów

I. podwyższa od pozwanego M. P. (1) alimenty na rzecz powoda D. P. z kwoty po 450 zł miesięcznie zasądzonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie z dnia 29 kwietnia 2011 roku w sprawie sygnatura akt III RC 62/11 do kwoty po 600 zł (sześćset złotych) miesięcznie, począwszy od dnia 1 kwietnia 2014 roku, płatne z góry do dnia 15-tego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat do rąk M. P. (2) jako przedstawicielki ustawowej powoda;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddała;

III. zasądza od pozwanego M. P. (1) na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie) kwotę 90 zł (dziewięćdziesiąt złotych) tytułem opłaty sądowej od ponoszenia której powód był zwolniony;

IV. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności;

Sygn. akt III RC 83/14

UZASADNIENIE

M. P. (2), przedstawicielka ustawowa powoda D. P., w dniu 17 marca 2014 roku wniosła pozew przeciwko pozwanemu M. P. (1) o podwyższenie alimentów na rzecz powoda z kwoty po 450 zł do kwoty po 650 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu żądania podała, że alimenty na rzecz powoda w kwocie po 450 zł miesięcznie były zasądzone wyrokiem Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie w dniu 29 kwietnia 2011 roku. Od tamtego czasu nastąpiła istotna zmiana w zakresie usprawiedliwionych potrzeb powoda oraz kosztów jego utrzymania. Obecnie D. P. uczęszcza do drugiej klasy szkoły gimnazjalnej. Koszt wyposażenia dziecka do szkoły wynosi 1.000 zł. Powód ma wadę wzroku, co wiąże się z okresową wymianą okularów. Cały ciężar wychowania powoda spoczywa na jego matce albowiem jego ojciec nie wykazuje żadnego zainteresowania swoim synem. M. P. (2) w całości ponosi koszty wypoczynku letniego oraz zimowego syna. Matka powoda otrzymała mieszkanie, które wymagało kapitalnego remontu. Na ten cel zaciągnęła kredyt, który spłaca po 600 zł miesięcznie. M. P. (2) od lipca 2005 roku pracuje w (...) w D. na stanowisku salowej i uzyskuje wynagrodzenie w kwocie netto 1461,63 zł miesięcznie. Koszty utrzymania powoda oraz mieszkania orwynoszą od 460 zł do 630 zł miesięcznie.

W odpowiedzi na pozew z dnia 7 maja 2014 roku pozwany M. P. (1) wniósł o oddalenie powództwa w całości. Zarzucił matce powoda niegospodarność i rozrzutność w zakresie posiadanych środków finansowych oraz rozwiążył tryb życia. Pozwany wskazał, że jego sytuacja materialna od daty ustalenia alimentów w kwocie 450 zł miesięcznie nie uległa poprawie. Pozwany chciałby założyć nową rodzinę, ale jego sytuacja materialna na to mu nie pozwala.

Sąd nakłaniał strony do zawarcia ugody, proponując podwyższenia alimentów do kwoty po 550 zł miesięcznie. Przedstawicielka ustawowa powoda oświadczyła, że wyraziłaby zgodę na alimenty w kwocie po 600 zł zaś pozwany oświadczył, że wyraziłby zgodę na podwyższenie alimentów do kwoty po 500 zł miesięcznie.

SĄD USTALIŁ STAN FAKTYCZNY:

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie w wyroku z dnia 29 kwietnia 2011 roku, podwyższył alimenty od M. P. (1) na rzecz D. P. z kwoty po 350 zł do kwoty po 450 zł miesięcznie. Wówczas powód D. P. miał 11 lat i był uczniem V klasy szkoły podstawowej. Zamieszkiwał wraz z matką M. P. (2) w użyczonym mieszkaniu, którego koszt utrzymania wynosił około 530 zł miesięcznie. Natomiast koszt utrzymania powoda matka określiła na kwotę 1000 zł miesięcznie. M. P. (2) zarabiała około 1400 zł miesięcznie. Na dojazdy do pracy wydawała około 100 zł miesięcznie. Natomiast pozwany w tamtym czasie był osobą bezrobotną. Wcześniej pracował jako brukarz i zarabiał około 1000 zł miesięcznie. Mieszkał razem z rodzicami i bratem, lecz nie prowadził z nimi wspólnego gospodarstwa domowego. Tym niemniej pozostawał na utrzymaniu swoich rodziców.

Obecnie powód D. P. ma 14 lat (we wrześniu 2014 roku ukończy 15 lat) i jest uczniem II klasy szkoły gimnazjalnej. Jest roslym chłopcem, ma 180 cm wzrostu, nosi buty w rozmiarze 42. Powód ma wadę wzroku (minus dwie dioptrie) i we wrześniu 2013 roku powinien mieć zmienione okulary, których koszt wynosi 400-500 zł. D. P. uczęszcza na basen. Karnet miesięczny kosztuje 100 zł. W szkole są organizowane wycieczki, wyjścia do kina, wyjazdy do teatru. Od 16 do 18 czerwca br. powód będzie uczestniczył w wycieczce szkolnej do T., której koszt wyniósł 350 zł. Matka powoda w 2013 roku zakupiła synowi komputer za kwotę 2730 zł, gdyż naprawa starego nie była opłacalna. W związku z tym wydatkiem, powód nie mógł uczestniczyć w zorganizowanym wypoczynku letnim, gdyż matka nie posiadała wystarczających na ten cel środków finansowych. Zakup komputera był możliwy dzięki uzyskanej przez M. P. (3) tzw. ulgi na dziecko oraz z oszczędności powoda, pochodzących z pieniędzy, które otrzymywał od rodziny na różne okazje. W 2012 roku powód był na obozie sportowym w P., za który opłata wyniosła 1450 zł. Matka powoda zabiegała o mieszkanie komunalne, które otrzymała w 2012 roku. Na remont kapitalny mieszkania, w którym wymieniła okna, podłogi oraz instalację elektryczną, zaciągnęła kredyty, które spłaca w łącznej kwocie 618 zł miesięcznie. Jeden z kredytów zostanie spłacony w 2016 roku, drugi w 2017 roku. Czynnosc za mieszkanie wynosi 179 zł miesięcznie, opłata za energię elektryczną – 91 zł miesięcznie, za gaz – 106 zł miesięcznie., a w sezonie grzewczym 200 zł miesięcznie, za wodę – 50 zł miesięcznie, za Internet – 85,80 zł miesięcznie, za telewizję kablową – 26 zł miesięcznie. M. P. (2) jest zatrudniona w (...) Szpital (...) w D. na stanowisku salowej. Otrzymała wynagrodzenie: IX 2013 r. – 1508,24 zł, X 2013 r. – 1403,39 zł, XI 2013 r. – 1539,37 zł, XII 2013 r. – 1476,16 zł, I 2014 r. – 1446,88 zł, II 2014 r. – 1395,76 zł, III 2014 r. – 1496,26 zł, IV 2013 r. 1502,39 zł, V 2014 r. – 1547,61 zł. Pozwany nie wykazuje zainteresowania swoim synem. W 2013 roku widział się z nim tylko raz, wcześniej nie widział syna przez 3 lata.

Pozwany M. P. (1) od 4 lat pozostaje w związku nieformalnym z U. N. (1). Partnerka pozwanego ma 39 lat i nie pracuje. Posiada 8 ha pola, przy czym uprawiane jest pół hektara, resztę stanowią łąki. Właścicielem pola jest ojciec U. N. (2). U. N. (1) nie ma własnych dzieci. Pozwany wraz z partnerką zamieszkują wspólnie z dwoma jej braćmi z rodzinami oraz jej matką. Koszty utrzymania domu wynoszą 1.000 zł miesięcznie i obciążają wszystkich domowników. M. P. (1) jest zatrudniony w (...) sp. z o.o. i w marcu 2014 roku otrzymał wynagrodzenie netto 1493,06 zł, w kwietniu 2014 roku – 2.023,22 zł netto zaś w kwietniu 2014 roku – 2120,94 zł netto. Pozwany na dojazdy do pracy przeznaczona kwotę 200 zł miesięcznie. M. P. (1) po uiszczeniu alimentów pozostałe wynagrodzenie przekazuje swojej partnerce, która rozporządza pieniędzmi. Pozwany oprócz D. nie ma innych dzieci. M. P. (1) ma 39 lat, wykształcenie średnie, posiada kwalifikację w zawodzie mechanika pojazdów samochodowych, elektromechanika, elektromontera.

Dowód:

- akta SR w Dzierżoniowie III RC 62/11
- Zaświadczenie z dn. 11.03.2014 r. i z dn. 2.06.2014 r. – k.4, k. 17
- dowody wpłaty z dn. 3.04.2012 r. i 28.05.2012 r. – k. 6
- faktura VAT z dn. 20.07.2011 r. – k. 7
- faktura VAT z dn. 20.04.2012 r. – k. 10
- zaświadczenie z dn. 8.05.2014 r. – k. 16
- umowa konsolidacyjna kredytu gotówkowego z dn. 3.10.2012 r. – k.18-25
- umowa kredytu gotówkowego z dn. 23.07.2012 r. – k.26-34
- zeznania M. P. (2) – k. 36 i 36verte
- zeznania M. P. (1) – k. 36 verte i 37

SĄD ZWAŻYŁ:

Zgodnie z treścią art. 138 krop w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Sąd Najwyższy w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej i Administracyjnej w dniu 16 grudnia 1987 r. (M.P. z 1988 r. Nr 6, poz. 60) w pkt VII wskazał, że jeśli potrzeby uprawnionego oraz możliwości zobowiązanego ulegają zmianie, to tym samym może ulegać zmianie wysokość alimentów. Dlatego w razie zmiany stosunków zarówno uprawniony, jak i zobowiązany mogą żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego (art. 138 krop). Zmiana stosunków może prowadzić do uchylecia obowiązku alimentacyjnego bądź do podwyższenia lub obniżenia alimentów. Podwyższenie alimentów następuje wówczas, gdy zwiększeniu uległy potrzeby uprawnionego albo wzrosły możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego. Miarodajnym w ocenie czy nastąpiły zmiany, o których stanowi art. 138 krop jest porównanie sytuacji w jakiej znajdowały się strony w czasie ostatniego rozpoznawania sprawy o alimenty z ich sytuacją aktualną.

Z kolei w myśl art. 135 § 1 krop zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Pojęcia "usprawiedliwione potrzeby" nie można jednoznacznie zdefiniować, ponieważ nie ma jednego stałego kryterium odniesienia. Rodzaj i rozmiar tych potrzeb jest uzależniony od cech osoby uprawnionej oraz od splotu okoliczności natury społecznej i gospodarczej, w których osoba uprawniona się znajduje. Zakres obowiązku alimentacyjnego wyznaczają poszczególne sytuacje uprawnionego i zobowiązanego, konkretne warunki społeczno-ekonomiczne oraz cele i funkcje obowiązku alimentacyjnego

Zakres potrzeb dziecka, które powinny być przez rodziców zaspokojone, wyznacza treść art. 96 krop, według którego rodzice obowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka i przygotować je należycie - odpowiednio do jego uzdolnień - do pracy dla dobra społeczeństwa.

Stosownie do tej dyrektywy rodzice w zależności od swych możliwości są obowiązani zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych (wyżywienia, mieszkania, odzieży, higieny osobistej, leczenia w razie choroby), jak i duchowych (kulturalnych), także środki wychowania (kształcenia ogólnego, zawodowego) według zdolności, dostarczania rozrywek i wypoczynku.

Przez ustawowe określenie "możliwości zarobkowe i majątkowe" rozumieć należy nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane ze swojego majątku, lecz te zarobki i te dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych.

Możliwości zarobkowe zobowiązanego nie mogą być zawsze utożsamiane z faktycznie osiąganymi zarobkami. W przypadkach uzasadnionych obejmują one także wysokość zarobków, które zobowiązany jest w stanie uzyskać, lecz nie osiąga ich z przyczyn nie zasługujących na usprawiedliwienie.

Od ostatniego ustalenia alimentów na rzecz powoda w kwocie po 450 zł miesięcznie minęło trzy lata. W kwietniu 2011 roku powód D. P. miał 11 lat i był uczniem V klasy szkoły podstawowej. Obecnie jest uczniem II klasy szkoły gimnazjalnej. W szkole organizowane są wycieczki, wyjścia do kina i wyjazdu do teatru, co niewątpliwie wiąże się z kosztami. Powód jest roslym chłopcem ma 180 cm wzrostu, nosi buty o rozmiarze 42. Lubi pływać, a koszt karnetu miesięcznego na basen kosztuje 100 zł. D. ma wadę wzroku, nosi okulary, które powinny być zmienione jesienią 2013 roku, ale matka nie miała na to pieniędzy. M. P. (2) zakupiła synowi nowy komputer, gdyż stary nie nadawał się do naprawy. Pieniądze zgromadziła dzięki uzyskanej uldze na dziecko oraz oszczędnościom syna, który dostawał okazjonalnie od rodziny różne kwoty. D. P. w 2012 roku był na obozie sportowym w P., za który opłata wyniosła 1450 zł. W związku z zakupem nowego komputera, powód nie był na zorganizowanym wypoczynku w 2013 roku albowiem matka nie miała wystarczających na ten cel środków. Powód od 2012 roku wraz z matką zamieszkał w mieszkaniu komunalnym, które wymagało gruntownego remontu. Matka powoda, aby przeprowadzić remont musiała zaciągnąć kredyty, które spłaca w łącznej racie 618 zł miesięcznie. Koszty związane z eksploatacją mieszkania nie są mniejsze niż 530 zł miesięcznie. M. P. (2) jest zatrudniona jako salowa w Szpitalu (...) w D. i średnio miesięcznie zarabia około 1500 zł netto.

Pozwany M. P. (1) od 4 lat pozostaje w nieformalnym związku z U. N. (2). Partnerka pozwanego nie pracuje. Mieszkają wspólnie z rodziną partnerki pozwanego i razem ponoszą koszty utrzymania domu, w łącznej kwocie około 1000 zł miesięcznie. Pozwany z tytułu zatrudnienia otrzymuje wynagrodzenie netto w kwocie około 2.000 zł miesięcznie, z tym że na dojazdy do pracy przeznacza kwotę 200 zł miesięcznie.

Zdaniem Sądu, od kwietnia 2011 roku zaistniały zmiany, o których stanowi art. 138 krot, uzasadniające podwyższenie alimentów na rzecz powoda o kwotę 150 zł miesięcznie. Powód nie jest już dzieckiem, ale dorastającym nastolatkiem, który ma posturę mężczyzny. Uczęszcza do szkoły gimnazjalnej, w której organizowane są różne odpłatne imprezy (np. wycieczki, kino, teatr). Już tylko te okoliczności niewątpliwie wpływają na wzrost kosztów jego utrzymania. Ponadto zwiększyły się koszty związane z zabezpieczeniem mieszkania dla powoda albowiem powód i jego matka otrzymali mieszkanie komunalne, które wymagało remontu sfinansowanego przez kredyt zaciągnięty przez matkę powoda. Sąd uważa, że kredyty w łącznej kwocie 19000 zł odpowiadają nakładowi prac związanych z remontem skoro M. P. (2) wymieniła okna, podłogi, instalację elektryczną. Nie sposób uznać w tym zakresie, za słuszny zarzut rozrzutności wobec powódki, znając ceny towarów i usług budowlanych. Rata kredytów wynosi ponad 600 zł miesięcznie. Koszty eksploatacji mieszkania oraz rata kredytu, to kwota ponad 1100 zł miesięcznie, którą co miesiąc musi uiszczać M. P. (2). W tej sytuacji na utrzymanie siebie i syna pozostaje jej kwota 400-500 zł miesięcznie, nie licząc alimentów. Natomiast pozwany zarabia około 2000 zł miesięcznie. Mieszka w wielorodzinnym domu, w związku z czym koszty eksploatacji domu, w kwocie 1000 zł miesięcznie, rozkładają się na innych współdomowników. Na dojazd do pracy przeznacza 200 zł miesięcznie. W tych okolicznościach sytuacja pozwanego, pod względem materialnym, jest znacznie lepsza niż matki powoda. Jest także lepsza od sytuacji w dacie ostatniego orzekania o alimentach, ponieważ wówczas pozwany był osobą bezrobotną i, jak zeznał na rozprawie w dniu 29 kwietnia 2011 roku, pozostawał na utrzymaniu swoich rodziców. Nie bez znaczenia jest również to, że pozwany nie uczestniczy w wychowaniu swojego syna, nie zna jego potrzeb. Ciężar wychowania powoda spoczywa wyłącznie na jego matce, która zdaniem Sądu należycie wykonuje przemyoty wynikające z rodzicielstwa. M. P. (2) dba o właściwe zabezpieczenie potrzeb powoda w zakresie nie tylko jego żywienia i ubrania, ale także w zakresie edukacji, rozwoju duchowego, wypoczynku. Racjonalnie gospodaruje środkami finansowymi, które nie zawsze wystarczają na optymalne zapewnienie dziecku jego potrzeb. Zdaniem Sądu, skoro pozwany nie uczestniczy w procesie wychowawczym swojego syna, co wymaga zaangażowania osobistego, to w większym zakresie niż jego matka powinien partycypować w kosztach jego utrzymania. Podwyższenie alimentów o kwotę 150 zł na przestrzeni trzech lat, nie powinno być dla pozwanego szczególną dolegliwością jeśli wykorzysta należycie swoje możliwości zarobkowe, a ponadto uświadomi sobie, że obowiązek utrzymania własnego, małoletniego

dziecka wyprzedza jakiegokolwiek zobowiązania finansowe, a zwłaszcza zobowiązania, nie ustanowione prawem, wobec swojej partnerki, która jako osoba dorosła powinna sama zadbać o własne utrzymanie.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w punkcie I i II wyroku. Rygor natychmiastowej wykonalności Sąd nadał na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc (pkt IV). O kosztach w pkt III Sąd orzekł na podstawie art. 113.1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 z późn. zm).